

Servei Educatiu de Nou Barris

(EAP B-01)

e **Consorci d'Educació
de Barcelona**
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

La Fisioteràpia a les escoles

Joaquín Rey

Carolina Ursueguía

Curs 2011 – 2012

Fisioteràpia “*physis-therapeia*”

φύση (Naturalesa) + θεραπεία (guarir)

"Tractament per la Naturalesa", "Tractament mitjançant Agents Físics"

OMS (1958): "L'art i la ciència del tractament per mitjà de l'exercici terapèutic, calor, fred, llum, aigua, massatge i electricitat. Inclou l'execució de proves elèctriques i manuals per determinar el valor de **l'afectació i força muscular, per determinar les capacitats funcionals, l'amplitud del moviment articular i mesures de la capacitat vital**, així com **ajudes diagnòstiques per al control de l'evolució**".

WCPT (1967):

Aspecte relacional o extern: "Un dels **pilars bàsics de la medicina** (juntament amb la Farmacologia, Cirurgia i Psicoteràpia) per curar, prevenir i readaptar els pacients"

Aspecte substancial o intern: "Conjunt de tècniques que mitjançant l'aplicació d'agents físics curen, **prevenen, recuperen i readapten** els pacients susceptibles de rebre tractament físic"

El fisioterapeuta al Departament d'Ensenyament

Desenvolupa la seva tasca des dels EAPs, com un perfil professional més, o bé, des de les escoles d'EE.

- Des dels EAPs atenen als alumnes amb NEE derivades d'una discapacitat motriu que es troben integrats a les escoles ordinàries. És de caràcter itinerant.
- Als CEE atenen als alumnes amb NEE derivades d'una discapacitat motriu matriculats al mateix centre.

Diferència fisioteràpia a sanitat i fisioteràpia a educació

Sanitat → l'objectiu és la **rehabilitació**. Busca l'apropament a la normalitat. Treballa la recuperació de cirurgies, fa servir mètodes propis de l'entorn hospitalari.

Educació → l'objectiu és l'**habilitació**. Busca fer funcional el moviment que hi ha per aconseguir maximitzar l'accés al currículum educatiu.

Funcions del fisioterapeuta

- Promoure la inclusió escolar de l'alumnat amb NEE derivades d'una discapacitat motriu.
- Realitzar la valoració motriu de l'alumnat amb NEE derivades d'una discapacitat física per establir el seu grau d'afectació.

Funcions del fisioterapeuta

- Elaborar un programa d'atenció individualitzat pels alumnes susceptibles de rebre atenció de fisioteràpia setmanal dins l'entorn educatiu.
- Assessorar, orientar i facilitar estratègies als professionals del centre educatiu.
- Assessorar, orientar i facilitar estratègies a les famílies.

Classificació de l'alumnat motriu

segons valoració fisioteràpia,
i prioritats d'atenció (Llibre vermell)

Bloc I

Afectacions motrius permanents
no degeneratives

Lleu
Mig
Greu

Bloc II

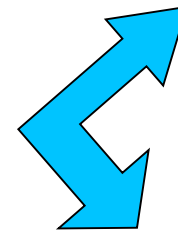
Afectacions motrius permanents
degeneratives

3-8 anys
8-12 anys
12-20 anys

Bloc III

Retard en el desenvolupament

3-5 anys
5-8 anys

Quins diagnòstics no formen part de l'actuació de la fisio escolar

- Escoliosi (excepte si s'esdevé del Bloc I & Bloc II)
- Fractures i esquinços
- Peus plans
- Genus varo –valgo
- Post-operatoris
- Altres malalties de caire sanitari...

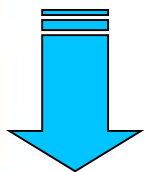
Tipus i lloc d'atenció

Atenció setmanal
Seguiment

En funció de la valoració de
fisioteràpia

Lloc on es
realitza
l'atenció

CEE Al mateix centre o
instal·lacions convingudes
EAP Escola pública i
concertada.

Qui fa la demanda?

Fisioterapeuta EAP

- Alumnes detectats durant el procés de pre- inscripció: CDIAP/EIPI, EB o IMEB fan demanda a l'EAP.
- Alumnes ja matriculats: el centre els detecta i fa la demanda al psicopedagog de referència, qui la farà arribar al fisioterapeuta.

En ambdós casos es realitzarà una valoració de l'alumne i es decidirà el tipus d'intervenció que es farà.

Fisioterapeuta CEE

La direcció del centre fa arribar la demanda al fisioterapeuta, qui consensuarà el tipus d'intervenció.

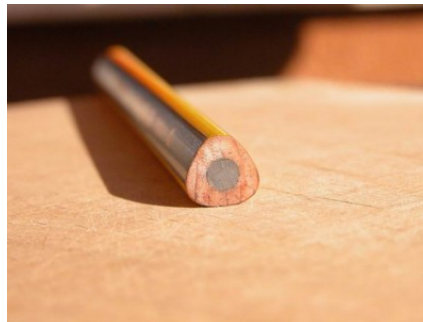
Actuacions del fisioterapeuta educatiu

- **Habilitació de l'entorn educatiu:** accés al centre i aules, wc, adaptació i adequació del mobiliari, etc.

Actuacions del fisioterapeuta educatiu

- **Facilitació d'estratègies als professionals del centre educatiu** sobre la realització de determinades activitats curriculars:

Motricitat
fina

Actuacions del fisioterapeuta educatiu

Accés a l'ordinador

Software

- Evitar repeticions.
- Cursor: tipus, velocitat, mida, color.
- Facilitar el clicar més d'una tecla a la vegada.
- Teclat virtual.
- Accessibilitat web.

Hardware

- Teclat
- Trackball
- Tauleta sensible/IPOD
- Plafons
- Cobertor de metacrilat

Actuacions del fisioterapeuta educatiu

Desplaçaments

Actuacions del fisioterapeuta educatiu

EF adaptada

Joc cooperatiu

Vs

Joc competitiu

Actuacions del fisioterapeuta educatiu

- **Control postural** per facilitar l'accés al currículum.

Actuacions del fisioterapeuta educatiu

- **Proposta/organització d'activitats de sensibilització** per afavorir la inclusió de l'alumne amb NEE al entorn educatiu.
  - ECOM
  - Préstec de material DIBA
  - GUTTMANN
  - Tutories

Actuacions del fisioterapeuta educatiu

- Proposta d'alternatives a activitats no curriculars

Actuacions del fisioterapeuta educatiu

- Facilitar informació a les famílies sobre ajuts tècnics, adaptacions dels espais a casa,
- Col·laborar amb altres professionals i serveis especialitzats.

Professionals de l'EAP & SEEM

Professionals del centre educatiu

Tutor/a

Especialistes: plàstica, EF, música

Mestre/a d'EE

TEI

Vetllador/a

Monitors menjador

Personal extern :

CDIAP

Metges

Família

Altres fisios: privats, hipoterautes.

Ortopedes

Monitors de piscina

Seient de guix modelat.

Fèrula de guix o fibra realitzada pel fisioterapeuta o ortopeda per aconseguir una correcta alineació postural per la sedestació de l'alumne.

Es per evitar deformitats (retroversions pèlviques i cifosi lumbar entre d'altres), i gràcies a la correcta col·locació de la columna l'alumne té millor funcionalitat i llibertat de moviment de extremitat superior per manipular els objectes. La musculatura de la columna treballen des d'una posició correcta.

Motlle pelvipèdic de guix.

Ortopèdic: Degut a les deformitats que presenten per les alteracions al to muscular, el tractament amb ortesi, (guix, Dafos, fèrules nocturnes) S'han demostrat totalment eficients.

Postural: Orientació a les famílies vers cadires adaptades, rodes, per una correcta alineació de la postura, caminadors i d'altres ajuts tècnics.

Al món de la fisioteràpia neurològica tenim a l'abast diferent teràpies Bobath, votja, Le Me Taller ...

Bipedestador o standing

Per mantenir la bipedestació, afavorir el metabolisme ossi, facilitar el posicionament correcte, procés digestiu, generar possibilitats de interaccionar amb el medi des de un altre ...

Caminador

ORTOSOLUCIONES

- Aquest és un caminador anterior que permetria desplaçar-se a alumnes amb una manca d'equilibri important, donat que els hi dóna posicionament i seguretat.

Taula "U"

- Aquesta és una taula en "U" que facilita l'accés als alumnes amb cadira de rodes. A més, com que es pot apropar fins el tronc, disminueix la possibilitat que l'alumne se'n vagi cap el costat. També es pot graduar en alçada (serveix per tota l'escolaritat) i en inclinació (millora la postura durant les activitats de manipulació, entre altres coses).

Taula i cadira adaptades

Trackball

Ratolí sense necessitat de desplaçar-lo, funciona fent rodar la esfera que és prou accessible, connexió USB plug&play, el botons de control son prou grans i eviten clicks no desitjats.

Teclat adaptat

- Teclat infantil adaptat
- Es pot posar un amb cobertor de metacrilat

Possibilitats per adaptar activitats

- Modificar les normes del joc.
- Si ha de xutar un penal , el porter sortirà des de el corner.
- Haurà de tocar pilota en cada camp abans de xutar a porteria
- Generar jocs nous.
- Fer servir material mes adient.
- Globus per pilotes.
- Fer servir un flexo de piscina per allargar el braç

Gratis!!